

Utbildningsförvaltningen

Utbildningsnämnden

Handläggare:
Erik Ojala

Nämndinitiativ om ny organisation inom förskolan

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslås besluta

att med föredragningen nedan anse nämndinitiativet omhändertaget.

Bakgrund

Vid nämndens sammanträde den 15 maj 2019 inkom Hanna Victoria Mörck (V) och Daniel Rogozinski (V) med ett nämndinitiativ om förskolans nya ledningsorganisation.

I initiativet önskas i första hand att frågan om hur förskolan ska organiseras inom Uppsala kommun tas upp för beslut i nämnden.

Alternativt önskas

- att Uppsala kommun fortsatt ska ha en samlad strategisk pedagogisk utveckling för att bevaka pedagogisk utveckling i omvärlden, inspirera och vägleda Uppsalas förskolor.
- att nämnden och förskoleutskottet fortsatt håller sig underrättat om den pedagogiska utvecklingen in förskolan med anledning av omorganisationen som där är påbörjad för att säkerställa ovanstående och eventuellt ta nödvändiga beslut när så krävs.

Föredragning

Utbildningsdirektören beslutar om utbildningsförvaltningens inre organisation. Det är därmed inte en fråga för nämnden hur ledningen för förskolan organiseras.

Utbildningsförvaltningen delar uppfattningen att det är viktigt att det också fortsättningsvis finns en strategisk pedagogisk utveckling inom förskolan. Den nya organisationen ger goda förutsättningar för detta. Nedan beskrivs strukturen för pedagogisk utveckling i den nya organisationen.

Sedan 2012 har pedagogiska utvecklare gjort en stor insats i organisationen och det finns en stabil grund att stå på när det gäller kvalitetsutveckling. Den genomlysning som gjorts visar att förskolan väl fyller de krav som ställs på processer och dokumentation för att säkra kvalitet och möta kraven i den nya läroplanen.

Ansvaret för den pedagogiska verksamheten ligger i nuvarande organisation på en chef och ansvaret för rekrytering, lönesättning och arbetsmiljö för medarbetarna på en annan. Det har inneburit att chefer upplevt det svårt att bedöma medarbetares

kunskaper och prestationer på ett så rättvist sätt som möjligt. I den nya organisationen får en och samma chef – rektorn – ansvar för helheten. Det är något som många biträdande chefer lyft fram i förskolans genomlysning som ett viktigt önskemål. I den kommande organisationen fördelas ansvaret för pedagogisk utveckling/kvalitetsutveckling på rektor, utvecklingsgruppsledare och arbetslagen. Alla medarbetare behöver få möjlighet att vara delaktiga i utveckling av verksamheten.

Samtidigt lyfts andra arbetsuppgifter bort från de blivande rektorerna. I den nya organisationen kommer rektorer att få stöd och coachning från områdeschefer och kollegialt stöd i rektorsteam. Områdescheferna kommer också att ansvara för att samordna övergripande frågor som exempelvis lokaler och rekrytering. Det är tidskrävande arbetsuppgifter som avlastas rektorerna och underlättar för dem att vara nära ledare i det dagliga pedagogiska arbetet.

Rektorsteam och nätverk för utvecklingsgruppsledare, specialpedagoger och förskollärare ska utformas för kollegialt lärande och spridning av nya kunskaper inom pedagogik. Centralt placerade utvecklingsledare och verksamhetsutvecklare ingår i förskolans olika nätverk. I deras uppgifter ingår att följa aktuell forskning, omvärldsbevakning och att i olika forum sprida kunskaper inom undervisning, arbete med barn i behov av särskilt stöd, digitalisering med mera

I den nuvarande organisationen finns förskollärare med uppdrag som utvecklingsgruppsledare. Under hösten kommer nämndens tidigare beslut fullföljas så att funktionen utvecklas till en karriärtjänst, liknande förstelärare i andra skolformer. Tjänsten ska bidra till ett vetenskapligt förhållningssätt och nya infallsvinklar på praktiken samt ytterligare legitimera utvecklingsgruppsledarnas roll i att stärka det kollegiala lärandet. Förskollärare kommer i den nya organisationen också få möjlighet att i projektform vara ledare för centrala satsningar, som till exempel forsknings- och utvecklingsprojekt.

Som framgår i nämndens delegationsordning tillhör det förskoleutskottets uppdrag att bevaka aktuella frågor inom verksamhetsområdet. Utbildningsförvaltningen avser att bidra med information till förskoleutskottet om utvecklingen inom förskolan.

Birgitta Pettersson
Utbildningsdirektör

Pedagogisk utveckling i förskolan, eller avveckling?

En ny organisations struktur för förskolan är beslutad av förvaltningen i Uppsala. Det kan hävdas vara något som enbart är en fråga för förvaltningen självt. Vanligtvis skulle vi i Vänsterpartiet instämma men vi vill dock här hävda att de effekter av organisationsförändringen som vi befarar, är en anledning till att ärendet bör tas upp för beslut i nämnden.

Vad är det då som är problemet?

Enligt förvaltningen har en genomlysning gjorts under 2018 av förskolan och ett antal problem har kommit upp till ytan. För att åtgärda problemen föreslås en organisationsförändring. De belysta problemen är inget som Vänsterpartiet vill ifrågasätta, istället är frågan om inte barnet kastas ut med badvattnet, eller i klartext, att Uppsala i viljan att åtgärda problem skapar nya, och kastar ut en i andra delar välfungerande organisation.

Trygghet som grund för utveckling

Uppsala har haft en organisation där pedagogisk utveckling har legat på en mellancentral nivå vilket gjort det möjligt att satsa på en löpande utveckling av pedagogiken för förskolan. Nu ska en ny läroplan i förskolan implementeras och behovet av ledning i ett utvecklande pedagogiskt arbete med god kvalitet är av största vikt. Vi i Vänsterpartiet menar att den nya organisationen genom att slå sönder just det strategiska arbetet med utvecklande pedagogik dels riskerar pedagogiken på sikt, dels skapar oro i personalen och risk för att de nya reglerna inte implementeras i tid. Vi önskar att nämnden och förvaltningen säkerställer att den utvecklande pedagogiska funktionen finns kvar och har förmåga att hantera rådande regelförändringar som är på väg att träda i kraft.

Delat ansvar

Nuvarande organisation bygger på två nivåer där förskolechef har det övergripande ansvaret samt arbetare särskilt med det pedagogiska uppdraget, ålagt av staten, tillsammans med pedagogiska utvecklare samt biträdande förskolechefer som har ansvaret för personal och ekonomi, ålagt från kommunen.

Större ansvar

Den nya organisationen vill avlasta de biträdande förskolecheferna genom att ge dem färre personal/förskoleenheter att ansvara över. Det är vällovt, men när samma befattning (som då förändras till titeln förskolechef) istället får ytterligare ett verksamhetsområde att ansvara över - det pedagogiska, utöver ansvar för ekonomi och personal så blir resultatet att befattningen får ett större område att ha kontroll över, vara inläst på och ansvara för. Vanligen är det just att ha för många verksamhetsområden som ansvar som bidrar till mer stress än ansvaret för själva antalet enheter.

Svårt se resultat av omorganisationer

En omorganisation är ofta ett sätt att ruska om verksamheten, att se över förbättringar, effektivisera och även göra besparingar. Ofta leder en omorganisation till oro i personalgruppen och till att de som kan, väljer andra jobb, än att stanna i en orolig tid. Dessutom är det väldigt

sällan som omorganisationer leder till de tilltänkta besparingar som åsyftas då själva förändringen i sig kostar mycket i tid och då viktiga funktioner ändå behöver återskapas och inte kan prioriteras bort. Därav är vi oroliga över att förändringen leder till att vi förlorar viktig kompetens och skapar onödig oro.

Uppsala har goda vitsord

Uppsala har fått goda vitsord för sin organisation, Malmö kommun har en liknande organisation som även den fått goda vitsord. SKL är inne på samma grundidé och Skolverket verkar se fördelar med organisationen. Därför ska vi inte prioritera bort den goda verksamhet som finns i ett försök att hantera ett problem med stor arbetsbelastning på en grupp av medarbetare. Gör istället ett omtag för att hitta en lösning där kommunen kan bevara och utveckla pedagogiken i förskolan och samtidigt skapa en trygg och effektiv organisation med bra arbetsmiljö för alla medarbetare.

Vi i Vänsterpartiet önskar

Att frågan om hur förskolan ska organiseras inom Uppsala kommun tas upp för beslut i nämnden.

Alternativt,

Att Uppsala kommun fortsatt ska ha en samlad strategisk pedagogisk utveckling för att bevaka pedagogisk utveckling i omvärlden, inspirera och vägleda Uppsalas förskolor.

Att nämnden och förskoleutskottet fortsatt håller sig underrättat om den pedagogiska utvecklingen in förskolan med anledning av omorganisationen som där är påbörjad för att säkerställa ovanstående och eventuellt ta nödvändiga beslut när så krävs.